

1893-04-18

SENDER

Johanne Christine Larsen

RECIPIENT

Laura Warberg

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Da

Date explanation:

Datoen er skrevet øverst s. 1

General comment:

Overgangen fra siderne 1 til side 2 virker mærkelig, og tilføjelsen øverst på s. 1 (på hovedet) hænger ikke sammen med slutningen af brevet. Det tyder på, at de tre brevark ikke hører sammen, men stammer fra to forskellige forsendelser.

Johanne C. Larsen, f. Warberg, boede på tidspunktet, hvor brevet er skrevet, sammen med sine to søstre, Christine og Alhed, i

Valdemarsgade/Waldemarsgade i København.

P: Peter Hansen. Hønset er Anna Syberg.

Det vides ikke, hvem Inge og hendes mand var; ej heller Bodil og Broder.

Anna Hansen, g. Syberg, boede på Kong Georgsvej 36.

"Dette specielt i Henvendelse til Mor":

Laura Warberg gav i flere breve i perioden, hvor Alhed Larsen boede i København, udtryk for, at hun var bange for, at Alhed skulle blive kæreste med maleren Peter Hansen, som Laura Warberg ikke kunne fordrage. Det vides ikke, hvad Laura havde imod Peter Hansen.

Thorvald Balslev og flere af hans søskende boede i Læssøegade.

Franziska er formodentlig Fritz

Sybergs søster. Franziskas søster er

det ikke lykkedes at opspore i

kirkebøger mm. Det vides, at Fritz og

Franziskas mor fik to eller tre døtre

med sin mand nr. to, Henning Hansen,

men de er ikke dukket op i diverse

søgninger.

De gamle var Johanne, Alhed og

Christines morforældre, Johanne og

Lauritz Brandstrup.

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Hvilan er en højskole i Sverige, som flere af Warberg-søstrene var elever på. De holdt kontakten med forstanderparret på stedet.

Mentioned people:

Brune -

Pehr -

Lars Christian Balslev

Maria Balslev

Rigmor Balslev

Thorvald Balslev

- Baumann

Sophus Bojesen

Emil Brandstrup

Johanne Christine Brandstrup

Lauritz Brandstrup

Ludvig Brandstrup, billedhugger

Julie Brandt

Thomas Bredsdorff

- Carlsen

Viggo Clausen

- Dotsch

Franziska Erichsen

Aline Gauguin

Paul Gauguin

Peter Hansen

- Lange

Thora Lange

Alhed Larsen

Hans Lorentzen

Christine Mackie

- Moths

Johanne Oppermann

Theodor Oppermann

- Paulsen

- Rørdam, Fru

- Schalburg

Marie Schou

Joakim Skovgaard

Anna Syberg

Fritz Syberg

Leonora Christine Ulfeldt

Kristian Zahrtmann

Archive:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske

Arkiv, BB2013

Trykt udgave:

Nej

Provenance:

Testamentarisk gave til Østfyns
Museer fra Laura Warberg Petersen

TRANSCRIPTION

Tirsd. 18-4-93.

Kære Mor.

Nu skal Du faa de sidste dages Begivenheder; skønt Alhed jo kommer ["kommer" indsat over linjen] snart efter Brevet, mener vi dog, at det er bedst I faar et Brev forinden, jeg lovede det jo i Elles Brev. Jeg vil begynde lige fra Elle og jeg gik paa Posthuset om Fredagen; da vi gik paa Vesterbro, ser jeg P. Hansen stryge forbi paa sin Cycle og da Elle erklærede, hun vil hilse på ham, stikker jeg resolut i Rend og naar ham min Sandten, var det ikke godt gjort. – Da vi kom hjem var Tebordet dækket, vi skulde have spist inden "Comitéen" ankom, hvilket vi dog ikke naaede, da Thomas kom lidt efter og dermed var Comiteen fuldtallig; eller saa fuldtallig, den kunde blive den Aften, Marie og Thora kom ikke, og Laders ser man aldrig mere, han sidder altid og hænger i sine Bøger. Men de havde været saa fornuftige at indbyde Thorvald Balslev som stedfortræder for Laders, og vi andre fik Lov ["Lov" indsat over linjen] til at give vores Besyv med, hvis vi ønskede. Elles Tænder begyndte at løbe i Vand efter Turen, da hun hørte Forhandlingerne og straks kom de med det Forslag at hun skulde tage en Retourbillet hjem hertil ["hjem" overstreget; "hertil" indsat over linjen] fra Søndag Morgen til Mand. Morgen, Ballet deroppe skulde jo være om Lørdagen, men Elle erklærede, at hendes Dyd var større end hendes Lyst, og det var der jo ikke noget at sige til. Elle gav Chianti og vi havde en voldsom gemytlig Aften. - - - - -

Om Lørdagen var vi jo saa hos Langes; Chr & Alhed havde gjort deres Sløjfekjoler fine med noget Kniplingsstof, Christine havde liggende og jeg havde min nye, den er rigtig pæn. Vi var en voldsom Masse, kun unge. Vi legede i Haven, Saltebrød og Enkemand, det sidste ude paa Vejen; og ["og" overstreget] da vi kom ind var der tændt kulørte Lygter i en lille bitte Miniaturehavgave, de har, og Bordet ikke i Miniaturen, men i Spisestuen ["ikke i Miniaturen, men i Spisestuen" indsat over linjen] var dækket, til stående naturligvis – der var voldsom livligt, en glimrende Stemning både ved Bordet og senere ud paa Aftenen. Efter en hel Del Musik legede vi Amor kommer – o.a. og Ordsprogsleg, f. Ex Pan-a-mas-(k)and-alen, saa kan I selv tænke Jer Udførelserne, de var kostelige. Ud paa Aftenen fik vi Kaffe og Kl c. 1 skiltes Selskabet. Vi blev noget hede om Ørene ved at se, at det regnede lidt og var frygtelig koldt; vi tænkte med Gru paa et "pjaskende" Regnvejr til Turen; det fik vi jo nu ikke men det var den frygteligste Storm, jeg endnu har været med til og en Støv uden Lige. – Jeg havde bestilt Vin hos Schalburg, som vi skulde have med til "Laans"

og havde beordret den sendt til Banegaarden, men min Forfærdelse, da Thomas kom og meldte, at der var ingen Vin! Den var jo munter og Toget skulde lige til at gaa. Til alt Held gik jeg selv ind i Garderoben for at undersøge Sagen; Konen forsikrede ["rik" midt i ordet overstreget] der var ingen til os, men jeg rodede uden videre hendes Pakker og Kasser igennem og saa var den der jo godt nok alligevel, og glad blev jeg. Midt under alt dette ringer det til Afang og vi styrtede jo ud og naaede lige at komme med. – Ankomsten til Ballerup opsøgte vi straks Kroen, der var den uhyggeligste, jeg endnu har set; de skulde flytte næste Dag, og alt laa hulter til bulter; vi drak Kaffe og gik saa ud til Skoven, der laa en Fjerdingsvej derfra.

2) Om Morgenen havde P. været her med 2 Kort Frikort, der kun gjaldt samme Dag. ["Frikort", der kun gjaldt samme Dag" indsat over linjen] til den frie Udst. den var endnu ikke aaben for Publikum, kun for Kunstnere og andre Betydeligheder f Ex Alhed og mig, saa der var næsten ingen uden os. Notabiliteterne havde været der midt paa Dagen, og gik der først efter Middag. Ude hos Thomas ser jeg paa mit ur i den Tro, den er c. 4 og saa var den over 4 ½. Det kan nok være, jeg kom af Sted i en Fart og halsede hjem, fik ikke en Gang en Antydning af Skænd, skønt de havde spist og efter at have slugt Maden halsede vi paa Udstill., hvor vi kun var en halv Times Tid, saa blev vi jaget ud, da den skulde lukkes. – Var jeg ikke virksom den Lørdag? I Tirsdags var Brandt alene ude hos Thomas, og da var han oppe og skulde udskrives en halv Time senere. – O! Christine! Jeg var ikke henne at sige Farvel til Loria; jeg gaa ikke! – Torsdag Morgen rejste Brandt; jeg fulgte hende paa Banegaarden, Alh. vilde have gjort det samme, men kom lidt efter at Toget var gaaet med samt sin Violbuket. I det samme kom Thomas, hans Tog gik 9 35. Lidt efter sankedes Rigmor, Chr. Edv., Thorvald, Laders og Viggo Clausen, Marie Sp. Langerne alle for at hilse af med de 3. Vi havde Violbuketter med til dem og Brune fik den Brandt skulde have haft. Ja det er sandt, Brune mødte Alh. i Valdemgd. og stod pludselig foran mig paa Banegaarden: Brune saa ud til at være i vældig skidt Humør. – Vi gik alle sammen paa Den frie, da de var rejst, Brune fulgte os dertil og gik saa til sit Tog. – Der er meget brilliant paa Den frie, et dejligt bibelsk af Joach Skvgd, flere af Eleonor. Chr. billeder af Zartm. Der er en Mængde af Gauguin, Alines Far, noget finder jeg kønt andet ubegribeligt (med rene Ord skrækkeligt) men det er min Fejl, for Alhed, P. og alle dem ere begejstrede.

Vi gik dertil vi var segnefærdige og var saa saa fornuftige at bede Thorv. og Marie Sp. op til Frokost. Det gør mig meget ondt at maatte meddele, at de rigtignok hjalp os med at fortære Skildpadden, men der var jo en

saadan Masse at Alh. og jeg jo havde forspist os og havde ligget syge hele Paasken, hvis vi skulde have været ene om den. Der var saa meget, at vi spiste hver 3 store Portioner alle 4, og der levedes endda saa meget, at Alh & jeg spiste af den til Frokost i Gaar. Du kan ikke tro, hvor det var en hyggelig Frokost! Bag efter sang Th. Agnetes Vuggevise, Vildt flyver – og Altid frejdig. Jeg accompagnerede!! – [det første "c" i ordet overstreget] Da de gik var det Tiden at vi skulde klæde os paa, vi var nemlig bedte til Middag hos Kammerherre Bojesens Kl 5 ½ sammen med Paulsen med Søn og Svigerdatter, Inge og Mand (Bo[ulæseligt] og Broder?) og deres aldeles dejlige Unge, samt gl. Frk Baumann. Gud fri og bevare mig, som vi kedede os – forskaaner baade dig og mig for Beskrivelse, det er det galeste jeg endnu har været

3 med til. – I Dag har jeg faaet Brevbog fra Elle, hils hende og sig Tak, jeg skal skrive baade i Morgen og i overditto. - - -
Tænk? P. har foræret os et Frikort til den frie. Han fik 2, et til sig selv og det andet gav han os, var det dog ikke pænt af ham; altid tænker han paa os med saadan noget; han er rigtig nok flink (dette specielt i Henvendelse til Mor!) ["i Henvendelse til" indsat over linjen] –
Naa, jeg maa videre med mine Oplevelser: Til Fredag var der arrangeret Skovtur med dem fra [et overstreget ord] Georgs Vej. Du kan tro, vi savner Dig, naar vi skal til et eller andet, for vi kan ikke komme til noget til rette Tid. Skønt vi tog den i Løb til Klampenborgbanegården kom vi først, da Toget sagtelig gled bort; P stod der og wartede, de andre stod først paa ved Nørrebro St. Men til vor Undskyldning: Toget gik for ["for" overstreget] 5 Min. før den Tid, Hønset havde sagt. Vi maatte saa vente 1 Time som vi benyttede til at stejle Læssøegade med Meddelelse om Telegrammet fra Thomasserne. De blev saa rørte over at se os, da de troede, det var et rigtigt Besøg – Saa fulgte de os til Banegaarden, hvorpaa vi droge ad Klampenborg til, hvor vi samledes med det øvrige Selskab; Franziska, hendes Søster, lille Marie, Oppermann (Clanopper) Kunstneren og Anna. Turen løb heldigt af, vi havde selv Mad med, spiste i et lille Skovløberhus, var helt ude i Raadvad, der var dejligt i Skoven, aldeles henrivende. Vi var allerede i Kbhvn Kl. 8 igen. – I Dag har jeg været med Alh. ude paa Fabrik. og da jeg kom hjem derfra blev jeg inviteret ind til Rørdams til Chokolade og havde en Blomst med derind; der var Masser af Visitter; Ca[ulæseligt] og Moths og andre, Fru Dotsch er yndig synes jeg, Frk Moth bad mig hilse dig. - -
Fru R. er for Resten saa trist i Dag, men hun behersker sig jo altid saa mageløst alligevel.

- Emil var her 2 Gange i Gaar. Om Efterm. havde Gangdøren været slaaet i, og han havde maattet springe over et ["et" indsat over linjen] Plankeværket ["et" i slutningen af ordet overstreget], da Køkkendøren ogsaa var lukket, og saa kom han op til Køkkendøren, hvor Md. Carlsen tog imod ham (vi var jo ikke hjemme) hun forklarede, at han var meget "hes" og at han havde været noget gnaven. Saa var han her om Aftenen igen med samme Held. Nu gaar jeg paa Posthuset med Brevet, og derefter et lille Vip ned hos de gamle for at condolere Emil og høre hvad han vilde. Som du ser af dette Brev, har vi ikke ligget paa den lade Side, siden du rejste. Hast! Brevet maa af Sted nu.

[Skrevet på skrå i højre side af brevet:] Læs det højt at Mor, ikke skal se Fejlene. [Indsættelse slut]

Tak Elle for de rørende Jeg har skreven til Hvilan, at jeg **ikke** kom nu sammen med Elle. Jeg vilde jo gerne besøge dem i Juni et lidt længere Besøg, og begge Gange kan jeg vel ikke for Pengene, der gaar jo da nogle til saadan en Rejse! –

[Indsat øverst på s. 1; på hovedet:]

og lang, rigtig morsomt og hyggeligt - - - -

Hilsen fra Christine, at hun er voldsom lykkelig over Claveret. – I Søndags havde både Lud, [ulæseligt] og Pehrs været her uden at træffe os hjemme; kedeligt. –

Tusind Hilsner til alle fra Chr. Alhed og Junge.

36-4-81. 18-4-93.
Korte a. Hymn
Kort skildring af John varde her siden at
sine lykkelig med Glæde - og fredag kort
dalen har en fine, at hun er godt -
og lang, og hyggelig. - - -
Kære Mor. - - -
Nu skal du få de sidste Dages Be-
givenessheder; skønt selbet ^{kommer} jo snart til
Brevet, mener vi dog, at det er lidt
I får et Brev forinden, jeg lovede
det jo i ellers Brev. Jeg vil begynde
hig fra Elle og jeg gik fra Posthuset
om Fredagen, da vi gik fra Vesterbro, ser
jeg P. Hansen skyge forbi på sin Cykel
og da Elle erklærede, hun vil hilse på
ham, stikker jeg resolut i Rend og
naar ham min Sandhed, var det ikke
gode gjord. - Da vi kom hjem var Sebodes
Færd, vi skulde have spise inden
"Comiteen" ankom, hvilket vi dog ikke
naede, da Thomas kom lidt efter og
dermed var Comiteen fuldstallig, alle
var fuldstallig, den kunde blive
den aften, Marie og Toru kom ikke, og

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Læder ser man aldrig mere, han
siddet altid og hængt i sine Bøger.
Men de havde været saa fornøftige
at indbyde Thorvald Balthers som ~~led~~^{for}
forbæder for Læder, og vi andre fik ~~det~~^{for}
at give vores Besøg med, hvis vi
ønskede. Elle tænkte begyndte jo at
løbe i Tænd eller Turin, Ma hun hvide
forhandlingerne og straks kom de med
det Forslag at hun skulde tage
en Rejse til ~~London~~ ^{Paris} fra Sunday Morn.
til Mand. Morgens, Ballet deroppe
skulde jo være om Lørdagen, men
Elle erklærede, at hendes Lyd var
nåede end hendes Lyd, og det var der
jo ikke noget at sige til. Elle gav
Chianti og vi havde en voldsom
gemytlig Aften. - - - - -
Om Lørdagen var vi jo saa holdne,
Elle & edelhet havde gjort deres Skjef-
kjæle sine med noget Skriplungs-
st. Christine havde liggende og
havde min søge, den er rigtig pæn.

Ti var en voldsom Masse, kun unge.
Vi legede i Haven, saltbrød og Snekemart,
det vidste ikke paa Tjener. og da vi kom
ind var der bandede Kærlige og
en lille lille Miniaturkøkken, de
har, og Bøddel var ~~ikke~~ ^{ikke} skæne
naturligvis - der var voldsom kuld
en glimrende Skening både ved
Bordet og senere ud paa Aftenen.
Efter en hel del Musik legede vi
Unser Komma - o. a. af Inddrag. leg.
f. Ex. Pær-a-mas - band - alen,
saa kan I selv tænke I det voldsom
de var sandelig. Ud paa Aftenen
fik vi Skalle og Sæet skikkel. Fel-
skabet. Ti Elle noget hede om Prene
vet at se, at det regnede lidt og
var frygtelig koldt. Vi tænkte med
Sue paa et pyntende 'Pegri-
vige til Turin, det fik vi jo nu ikke
men det var den frygteligste Horn,
sig endnu har været med til og
en stor uden Lige. - Jeg havde bestilt

BB 2013
Vin hos Schalburg, som vi skulde have
med til "Paars" og havde beordret den
sendt til Danegaard, men min
Forsædelse, da Thomas kom og meldte,
at der var ingen Vin! Den var jo
munker og Toget skulde lige til
at gaa. Til al Held gik jeg selv
ind i Garderoben for at undersøge
Sagen; Skoen forsiktede den
var ingen til os, men jeg rodede
uden videre hendes Pakker og
Særser igennem og saa var den
den jo godt nok alligevel, og glad
blev jeg. Midt under alt dette ringede
det til Afgang og vi styrtede jo
ud og naaede lige at komme
med. - Ankomsten til Ballerup
opvakte vi straks Skoen, der var
den ubyggeligste, og endnu har
ses, de skulde flytte næste Dag,
og alle saa huller til huller, og
drak Kaffe og gik saa ud til Skoen,
der laa en Gjerdning derfra.

og skulde udskrive en halv
Tilsvarende. - O! Christine! jeg
var ikke hjemme ad sig. Farvel til
dine; jeg gad ikke. - Torsdag
Morgen togte Brandt; jeg fulgte
hende fra Bamsesgården, alle
ville have gjort det samme, men
kom lidt efter ad Taget var
gaaet med samt sin Fælbræder.
I det samme kom Thomas, han
tog gik 9³⁵. Lidt efter sankede
Thimmar, Chr. Sv., Thorvald, Lades
og Viggo Clausen, Marie G. Langens
aell. for at hilse ad med den
B. Vi havde Fælbræder med til
dine og Brune fik den Brandt
skulde have kaldt. Ja det er
samt, Brune møtte alle i
Vestergade og skød pludselig foran
mig fra Bamsesgården. Brune
sagde mig at han i valdig skid
Humor. Vi gik alene sammen på
den frie, da de var rejste, Brune
fulgte os dertil og gik saa til
sit Tog. - Der er meget brillant
paa den frie, et dejligt. Billedet
af Louis Krøyer, der de Elendige
billeder af Tartan. Der er en
Mandsk af Fauconier, Blime
for, noget minder jeg kind
antet ubegribeligt (med sine
ort skrapstet) men det er
sin Feit, for allest, P. og alle
dem der begejstret.
Vi gik der til vi var omtrent
og var saa saa fornøjelige. Vi
det bedt Thorv. og Marie G. og
til frokost. Det gik mig meget
med at maatte meddele, at
de rigtig nok hjalp os med at
portere Philtradden, men
der var jo en saadan Omsorg
at det og jeg jo havde forspjdet
os og havde ligget syge hele
Påskens, hvis vi skulde have
varet ene om den. Der var saa

BB 2013
meget, at vi spiste hver 3
store Portioner alle 4, og der
termeds endda saa meget,
at selv jeg spiste af den
til Frokost i Gaar. Du kan
ikke tro, hvor det var en
hyggelig Frokost! Dag efter
sag Thor Agnete Nygaard, Vildt
fløjer - og altid frejdig.
Jeg akkompagnerede? —
Da de gik var det tiden
at vi skulde klæde os paa,
vi var nemlig borte til Mid-
dag hos Sammenhængsforening
Ikke 5½ sammen med Paulsen
med søn og Svigersatter, Inge og
Mant, (Borier og Broder!) og gøres
aldelig dejlige Auger, samt
gl. Erik Baumann. Gud fri
og bevar mig, som vi bedede
os - forskæmmer baade dig og
mig for Beskrivelse, det er
det galante jeg endnu har været.

og vartede, de andre slot først
paa ved Kjørebrev. Men, til
vor Undervejsning: Bogen gik
for 5 Min. for den Bort, Høved
havde sagt. Vi maatte saa
vende i Tiden som vi benyttede
til at seje til Lasse og gaa
med Meddelelse om Telegraaf
Laa Thomassens. Jeg blev
saa roste over at se os, da
de broede, det var et rigtig
Besøg - Laa fulgte de os til
Bakkegaarden, hvor paa vi
Toge til Plamp. borg til, hvor vi
samledes med det ovrigt Klokke.
Frawiska, hendes Søster, Lilla Marie
Oppermann (Hauger) Stummen
og Anna. Turen lød heldigt
at, vi havde selv et Hat med
spiste i et lille Kjølebælt hus,
der helt var i Raadvad, der
var dejligt i Skoven, aldeles hen-
rivende. Vi var allerede i Tiden

188. 8. iun. — I dag har jeg
været med Alh. ved paa Fabrik,
og da jeg kom hjem derfra blev
jeg inviteret ind til Pridam
til Chokolade, og havde en
Blomst med Læring, der var
Masser af Visitte, Casus og
Moths og andre, Fru Lasse og
yndig synes jeg, Lasse Moth
bad mig hilse dig
Fru P. og Lov Josten saa kvil
i dag, men hun behersker sig
jo altid saa mageløst alligevel
Emil var her
i Bangs i Gaar. Om Iften
havde Gangdøren været slaaet,
og han behøvede maattet springe
over Plankværket, da Kisten
døren og, der var lukket, og
saa kom han op til Kisten
Toren, hvor Md. Carlser tog imod
ham (vi var jo ikke hjemme) han
forklarede, at han var meget, ked

BB2013
og at han havde været
høgt gravet. Ias var han
her om Aftenen igen med sin
medheld. Nu gaar jeg på
Posthuset med Brevet, og
derupten et lille Tip med hos
de gamle for at condolere
Egnil og høre hvad han vilde.
Tom du ser af dette Brev.
har vi ikke ligget paa den
sade Side, siden du rejste.
Hvad! Brevet maas af det
nu.
Tak Elle for de sørende
jeg har skrevet til Hvidaa, at
jeg ikke kom nu sammen med
Ella. Jeg vilde jo gerne besøge dem
i Juni et lidt længere Tid, og
begge Børnene naar jeg vel ikke
for Tengen, der gaar jo da nogle
til saadan en Rejse!